

Grzegorz Skubera
Powstańców Styczniowych 7
28-200 Staszów
e-mail: gskub@wp.pl

**WEWNĘTRZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA
INWESTYCJI NA ŚRODOWISKO**

dla zadania

**„BUDOWA DROGI LEŚNEJ nr DR/0161, 105/1, 105/2, 105/3 wg. DSD
NA TERENIE LEŚNICTWA CHAŃCZA”.**

2022

Spis treści

1. Nazwa i charakterystyka przedsięwzięcia.	3
2. Lokalizacja przedsięwzięcia	3
3. Ogólny opis realizacji obiektu	4
4. Przyrodniczy opis terenu w obrębie zasięgu oddziaływania planowanej inwestycji. 6	
5. Omówienie prawdopodobnych zagrożeń dla środowiska lub stwierdzenie braku niekorzystnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.	15
6. Podsumowanie przewidywanych oddziaływań.	17
7. Zalecenia minimalizujące niekorzystne oddziaływanie inwestycji na środowisko przyrodnicze.....	18

1. Nazwa i charakterystyka przedsięwzięcia.

Planowane zadanie o nazwie **"Budowa drogi leśnej nr DR/0161, 105/1, 105/2, 105/3 wg DSD na terenie leśnictwa Chańcza"** ma na celu przede wszystkim udostępnienie kompleksu leśnego dla realizowanej gospodarki leśnej zgodnie z zapisami Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Chmielnik.

Przebieg projektowanej drogi leśnej został dostosowany do istniejącego układu komunikacyjnego opartego o drogi publiczne, drogi wewnętrzne oraz dotychczasowe wybudowane drogi leśne.

Droga będzie pełniła funkcje bocznej drogi leśnej oraz drogi przeciwpożarowej. Planowana inwestycja zapewni dostęp do kompleksu leśnego w celu polepszenia zarządzania gospodarką leśną oraz ochrony przeciwpożarowej.

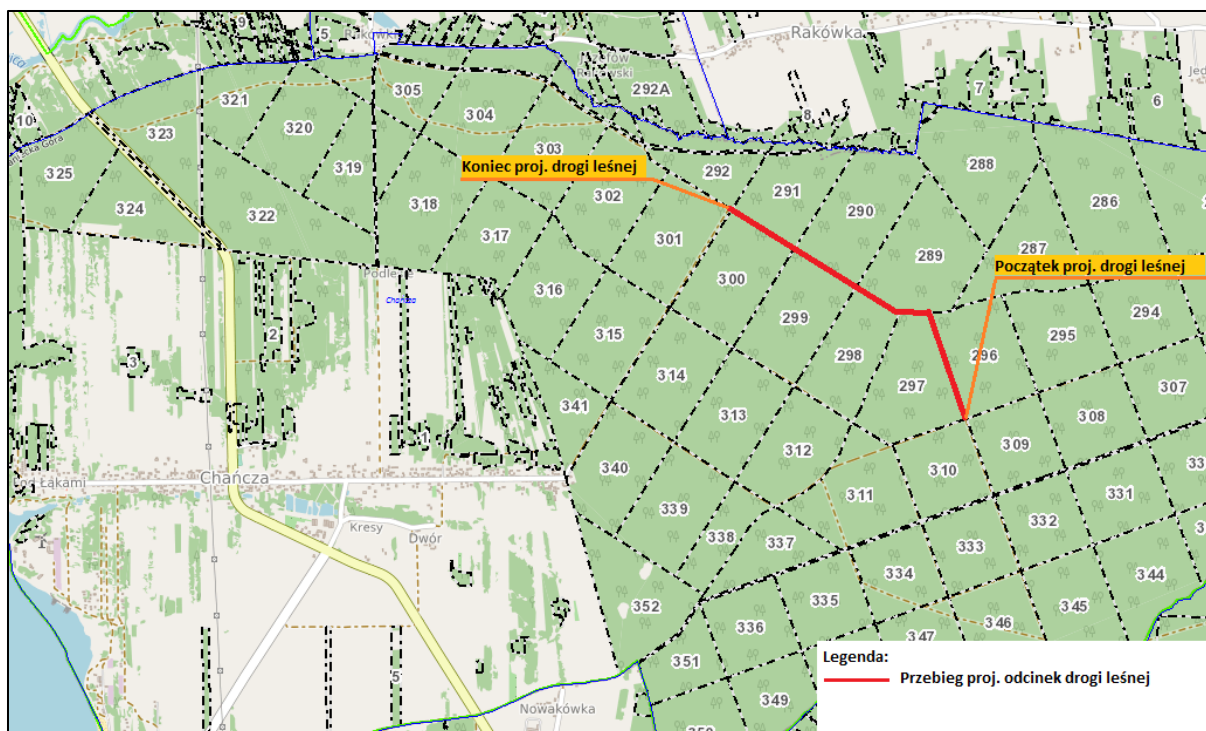
2. Lokalizacja przedsięwzięcia

Projektowana droga leśna zlokalizowana jest w południowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego, powiecie kieleckim, gminie Raków. Projektowany przebieg drogi leśnej swój początek na krawędzi jezdni dróg leśnych w leśnictwie Chańcza. Projektowana droga przebiega w kierunku północno-zachodnim i łączyć się będzie z istniejącą drogą leśną.

Lokalizacja przebiegu projektowanego odcinka drogi leśnej na tle oddziałów leśnych przedstawiono na (rys.1).

Swoim zakresem droga leśna będzie się łączyć oraz będzie przebiegać przez oddziały leśne nr 289, 290, 291, 292, 297, 298, 299, 300, 301, 309, 310 leśnictwa Chańcza.

Rys. 1. Lokalizacja projektowanej drogi leśnej na tle oddziałów leśnych (źródło mapy: bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy oraz geoportal powiatu kieleckiego.)

3. Ogólny opis realizacji obiektu

Projektowana droga leśna przebiega w miejscu istniejącego śladu drogi leśnej. Droga posiadać będzie nawierzchnię z kruszywa łamanego. Ze względu na rodzaj nawierzchni projektowana droga nie jest drogą twardą lecz zaliczana jest do kategorii dróg gruntowych (Zgodnie z Działem I, Art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 2022r. , poz. 988, z późn. zm.)).

Parametry techniczne projektowanej drogi leśnej:

- Przebudowa drogi leśnej głównej – długość ok. 1,80 km;
- szerokość jezdni 3,50m;
- pochylenie jezdni – daszkowe;
- szerokość poboczy 0,75m z kruszywa niesortowanego wraz z opaską oporującą, gruntową o szerokości 0,25m;
- konstrukcja nawierzchni drogi z kruszywa łamanego;
- mijanki o wymiarach szerokości 3,00m, długość 23,00m, skosy zjazdów i wyjazdów 1:7;

- składnica drewna o szerokości 12,00m i długości 50,00m plus skosy najazdowe w stosunku 1:1 o nawierzchni z kruszywa łamanego;
- odwodnienie korpusu drogi przez zastosowanie m.in. przepustów, rowów odwadniających przydrożnych;
- wykonanie zjazdów na tereny leśne;

Prace budowlane będą obejmować przede wszystkim :

- Roboty przygotowawcze (wylesienie pasa drogowego, odtworzenie trasy i punktów wysokościowych w terenie, zdjęcie warstwy humusu, itp.),
- Roboty ziemne (profilowanie przebiegu podłużnego trasy – wykonanie wykopów i nasypów itp.),
- Roboty konstrukcyjne związane z nawierzchnią drogi i budowa obiektów konstrukcyjnych,
- Roboty wykończeniowe (inwentaryzacja powykonawcza itp.)

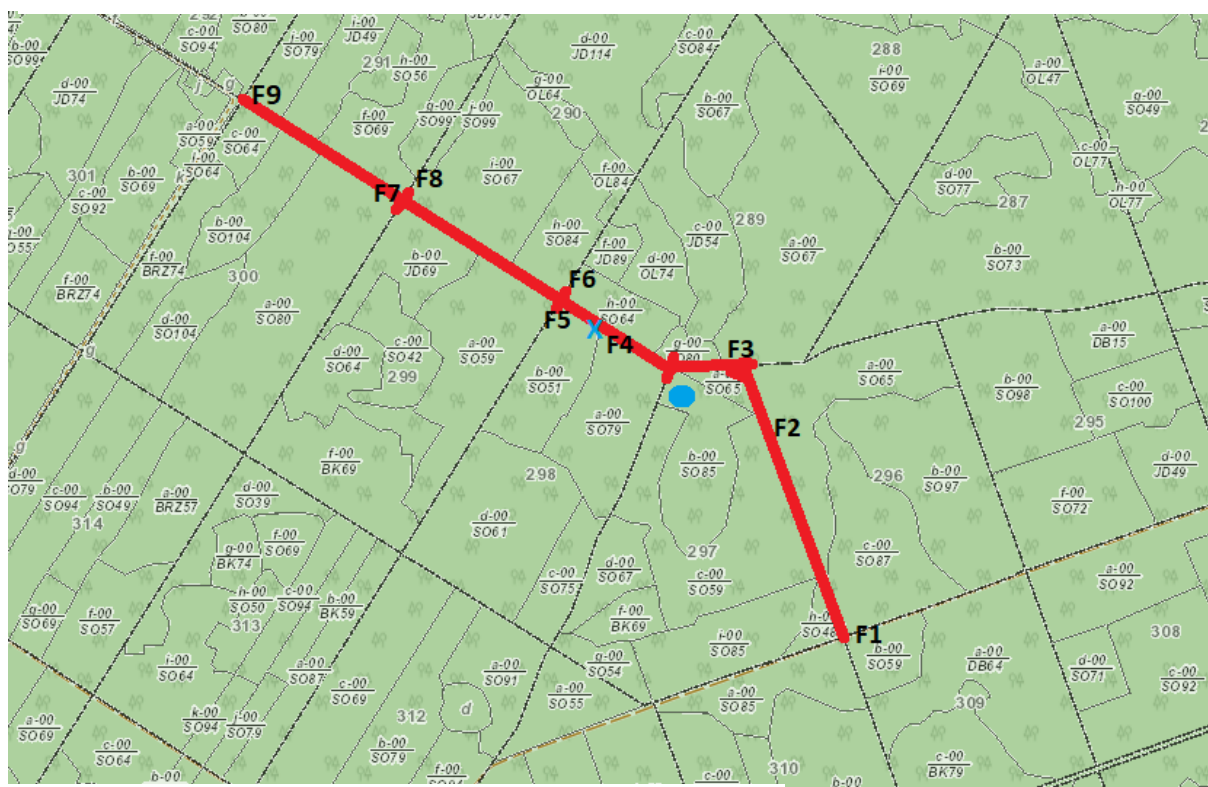
4. Przyrodniczy opis terenu w obrębie zasięgu oddziaływania planowanej inwestycji.

Planowana inwestycja znajduje się w miejscu obecnie istniejącej gruntowej drogi leśnej na terenie kompleksu leśnego położonego w leśnictwie Chańcza, na północny wschód od miejscowości.

Cały teren w miejscu planowanej inwestycji przebiega w obrębie boru mieszanego z dobrze rozwiniętym podszytem. Gatunkami dominującymi są tu sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*) i dąb bezszypułkowy (*Quercus petraea*). W podszycie powszechnie występuje borówka czarna (*Vaccinium myrtillus*). W efekcie teren ten przyrodniczo jest dość jednorodny.

Zaplanowany przebieg inwestycji przedstawiono na poniższej mapie (rys.2.).

Rys. 2. Lokalizacja planowanej inwestycji. (źródło mapy: <https://www.bdl.lasy.gov.pl/porta1/mapy>)

LEGENDA

- miejsce planowanej inwestycji
- X stanowisko widłaka jałowcowatego
- lokalizacja oczka wodnego - potencjalnego miejsca rozrodu płazów
- F1-F9** miejsca wykonania fotografii poglądowych

Charakter przedstawionych siedlisk przyrodniczych w miejscu planowanej inwestycji ilustrują poniższe fotografie.

Fot. 1. Miejsce początku planowanej inwestycji od strony południowej.

Fot. 2. Miejsce planowanej inwestycji. Stanowisko F2.

Fot. 3. Miejsce planowanej inwestycji. Stanowisko F3.

Fot. 4. Miejsce planowanej inwestycji. Stanowisko F4.

Fot. 5. Miejsce planowanej inwestycji. Stanowisko F5.

Fot. 6. Miejsce planowanej inwestycji. Stanowisko F6.

Fot. 7. Miejsce planowanej inwestycji. Stanowisko F7.

Fot. 8. Miejsce planowanej inwestycji. Stanowisko F8.

Fot. 9. Miejsce końca planowanej inwestycji od strony północno zachodniej. Stanowisko F9.

Fot. 10. Widłak jałowcowaty (*Spinulum annotinum*) występujący w okolicy stanowiska F4.

Dane do niniejszego opracowania pozyskiwano pod koniec maja 2022 roku. Na badanym terenie i bezpośrednio do niego przylegającym stwierdzono występowanie organizmów, których wykaz zamieszczono w tabelach poniżej.

Tab. 1. Wykaz najczęściej występujących gatunków roślin i grzybów stwierdzonych na badanym terenie.

l.p.	Nazwa gatunkowa polska	Nazwa gatunkowa łacińska
1	Babka zwyczajna	<i>Plantago major</i>
2	Bez czarny	<i>Sambucus nigra</i>
3	Borówka brusznica	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>
4	Borówka czarna	<i>Vaccinium myrtillus</i>
5	Brzoza brodawkowata	<i>Betula pendula</i>
6	Buk zwyczajny	<i>Fagus silvatica</i>
7	Czeremcha zwyczajna	<i>Padus avium</i>
8	Dąb bezszypułkowy	<i>Quercus petraea</i>
9	Dąbrówka rozłogowa	<i>Ajuga reptans</i>
10	Fiołek sp.	<i>Viola sp.</i>
11	Jarząb pospolity	<i>Sorbus aucuparia</i>
12	Jaskier rozłogowy	<i>Ranunculus repens</i>
13	Jeżyna sp.	<i>Rubus sp.</i>
14	Jodła pospolita	<i>Abies alba</i>
15	Klon jawor	<i>Acer pseudoplatanus</i>
16	Kokoryczka wonna	<i>Polygonatum odoratum</i>
17	Koniczyna biała	<i>Trifolium repens</i>
18	Konwalia majowa	<i>Convallaria maialis</i>
19	Konwalijska dwulistna	<i>Maianthemum bifolium</i>
20	Kruszyna pospolita	<i>Rhamnus frangula</i>
21	Krwawnik pospolity	<i>Achillea millefolium</i>
22	Malina właściwa	<i>Rubus idaeus</i>
23	Marchew zwyczajna	<i>Daucus carota</i>
24	Mniszek lekarski	<i>Taraxacum officinale</i>
25	Orlica pospolita	<i>Pteridium aquilinum</i>
26	Pokrzywa zwyczajna	<i>Urtica dioica</i>
27	Poziomka pospolita	<i>Fragaria vesca</i>
28	Przetacznik ożankowy	<i>Veronica chamaedrys</i>
29	Pustułka pęcherzykowata	<i>Hypogymnia physodes</i>
30	Robinia akacjowa	<i>Robinia pseudoacacia</i>
31	Siódmaczek leśny	<i>Trientalis europaea</i>

32	Sit rozpierzchły	<i>Juncus effusus</i>
33	Sosna zwyczajna	<i>Pinus sylvestris</i>
34	Szczawik zajęczy	<i>Oxalis acetosella</i>
35	Świerk pospolity	<i>Picea abies</i>
36	Tasznik- pospolity	<i>Capsella bursa-pastoris</i>
37	Topola osika	<i>Populus tremula</i>
38	Torfowiec sp.	<i>Sphagnum sp.</i>
39	Turzyca ściśniona	<i>Carex muricata</i>
40	Turzyca zaostrowana	<i>Carex gracilis</i>
41	Widłak jałowcowaty**	<i>Spinulum annotinum</i>
42	Wierzba iwa	<i>Salix caprea</i>
43	Wilczomlec lancetowaty	<i>Euphorbia esula</i>
44	Wilczomlec sosnka	<i>Euphorbia cyparissias</i>
45	Wrośniak szorstki	<i>Trametes hirsutus</i>
46	Wrzos zwyczajny	<i>Calluna vulgaris</i>
47	Złotorost ścienny	<i>Xantoria parietina</i>

Tab. 2. Wykaz najczęściej występujących gatunków zwierząt stwierdzonych na badanym terenie.

l.p.	Nazwa gatunkowa polska	Nazwa gatunkowa łacińska
1	Bogatka*	<i>Parus major</i>
2	Ciemnokres wierzbowiec	<i>Cabera pusaria</i>
3	Dudek*	<i>Upupa epops</i>
4	Dzięcioł czarny*	<i>Dryocopus martius</i>
5	Dzięcioł duży*	<i>Dendrocopos major</i>
6	Garnusznica bukowa	<i>Mikiola fagi</i>
7	Grzywacz*	<i>Columba palumbus</i>
8	Jeleń szlachetny	<i>Cervus elaphus</i>
9	Kapturka*	<i>Sylvia atricapilla</i>
10	Kos*	<i>Turdus merula</i>
11	Mysikrólik*	<i>Regulus regulus</i>

12	Paszkot*	<i>Turdus viscivorus</i>
13	Pierwiosnek*	<i>Phylloscopus collybita</i>
14	Pomrów czarniawy	<i>Limax cinereoniger</i>
15	Rudzik*	<i>Erithacus rubecula</i>
16	Sarna	<i>Capreolus capreolus</i>
17	Sosnówka*	<i>Periparus ater</i>
18	Strzyżyk*	<i>Troglodytes troglodytes</i>
19	Świergotek drzewny*	<i>Anthus trivialis</i>
20	Świstunka leśna*	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
21	Zięba*	<i>Fringilla coelebs</i>
22	Zniczek*	<i>Regulus ignicapilla</i>
23	Żuk leśny	<i>Anoplotrupes stercorosus</i>

* gatunek objęty ochroną ścisłą

** gatunek objęty ochroną częściową

W bezpośrednim sąsiedztwie miejsca planowanej inwestycji nie stwierdzono występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin i grzybów, z wyjątkiem stanowiska widłaka jałowcowatego (*Spinulum annotinum*), podlegającego częściowej ochronie. Wszystkie wymienione gatunki ptaków objęte są przepisami ścisłej ochrony gatunkowej. Przedstawione listy nie wykluczają możliwości występowania na tym terenie innych gatunków organizmów, w tym gatunków chronionych prawnie. Należy zatem wziąć pod uwagę taką możliwość podczas planowania i realizacji inwestycji aby nie dokonywać niepotrzebnych zmian środowiska przyrodniczego mogących mieć wpływ na potencjalnie występujące tu organizmy, nie wykazane w tym opracowaniu.

Planowana inwestycja zlokalizowana jest na terenie Chmielnicko-Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

5. Omówienie prawdopodobnych zagrożeń dla środowiska lub stwierdzenie braku niekorzystnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Projektowana inwestycja zlokalizowana jest w całości w obrębie istniejącej i użytkowanej gruntowej drogi leśnej, co zmniejsza potencjalnie szkodliwe oddziaływanie planowanej inwestycji na istniejące tu siedliska przyrodnicze poprzez nie zajmowanie nowych terenów. Inwestycję zaplanowano w miejscu występowania formy ochrony przyrody, jaką jest Chmielnicko-Szydłowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Obszar ten, pełniąc funkcję łącznika pomiędzy parkami krajobrazowymi Ponidzia i Gór Świętokrzyskich, został ustanowiony dla ochrony walorów krajobrazowych, zachowania i ochrony zbiorników wód powierzchniowych, śródpolnych i śródleśnych terenów podmokłych, wrzosowisk, muraw, utrzymania ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych, zachowania korytarzy ekologicznych, ochrony stanowisk chronionych gatunków organizmów, zachowania wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej. Na obszarze tym zabroniono wszelkich działań prowadzących do niszczenia elementów przyrody wymienionych wyżej.

Niewątpliwie wszelkie prace budowlane muszą uwzględniać fakt potencjalnego oddziaływania na stan krajobrazu, jak i występujące tu organizmy. Ponieważ prace budowlane przewidziano w miejscu obecnie istniejącej drogi wydaje się, że nie będą one miały znaczącego negatywnego wpływu na stan występującej tu przyrody oraz walory krajobrazowe, nawet w przypadku konieczności usunięcia pojedynczych drzew wchodzących w kolizję z pracami budowlanymi. Stwierdzone gatunki zwierząt związane są z siedliskami przylegającymi do miejsca planowanej inwestycji a ich charakter wydaje się być inwestycją niezagrożony. Kompleks leśny, w którym przebiega droga jest zwarty i rozległy, daje zatem możliwość łatwej adaptacji występujących tu organizmów do zmian wywołanych budową drogi.

W okolicy stanowiska F4 (miejsce zaznaczone na mapie) stwierdzono występowanie chronionego częściowo gatunku rośliny: widłaka jałowcowatego (*Spinulum annotinum*). Stanowisko zajmuje obszar około 3x4m i przylega bezpośrednio do istniejącej drogi. Planowane prace budowlane z pewnością doprowadzą do jego zniszczenia. Biorąc jednak pod uwagę fakt powszechnego występowania tego gatunku na terenach przyległych oraz łatwości jego rozprzestrzeniania się poprzez rozmnażanie

wegetatywne wydaje się, że w przypadku zaakceptowania planowanych prac budowlanych utrata omawianego stanowiska nie powinna wpłynąć na obecną tu populację. Tym bardziej, że zmiana potencjalnego przebiegu drogi w tym miejscu wiązała by się z dokonaniem większych wycinek drzewostanu a to z kolei spowodowałoby niewspółmierne niekorzystne zmiany w ekosystemie tu występującym.

W pobliżu miejsca planowanej inwestycji, w oddziale 297b, znajduje się śródleśne oczko wodne (zaznaczone na mapie), będące potencjalnym miejscem rozrodu płazów i innych organizmów związanych ze środowiskiem wodnym. Oczko znajduje się poza zasięgiem inwestycji ale ponieważ przylega do drogi leśnej łączącej się z drogą planowaną do przebudowy, wchodzi zatem w zasięg oddziaływania w przypadku wykorzystania tej drogi do parkowania maszyn i sprzętu. Miejsce to należy zatem wykluczyć z takich form przeznaczenia.

Mając na uwadze fakt planowania inwestycji na terenie obszaru chronionego krajobrazu zrozumiałe jest przestrzeganie obowiązujących tu ograniczeń, wynikających z ochrony przyrody. Z drugiej strony na omawianym obszarze prowadzona jest normalna gospodarka leśna związana np. z pozyskiwaniem drewna, oczywiście na poziomie uwzględniającym ochronę przyrody. Niezwykle ważnym elementem roli planowanej inwestycji jest ochrona przeciwpożarowa, dająca możliwość skutecznego poruszanie się pojazdów straży pożarnej w razie zagrożenia pożarem. Brak zabezpieczenia dojazdów takich pojazdów przy zwartości i rozległości kompleksu leśnego w miejscu planowanej inwestycji, naraża ten obszar na duże straty w sytuacji pożaru i utratę przyrodniczej funkcji obszaru, jakim jest obszar chronionego krajobrazu czy też normalny ekosystem leśny.

Budowa drogi zawsze może być przyczyną potencjalnego zakłócenia szlaków migracyjnych wszelkich organizmów. Biorąc pod uwagę parametry techniczne planowanej drogi, brak cieków wodnych, charakter przyrodniczy terenu a także możliwości rozprzestrzeniania się organizmów opisanych na badanym terenie oraz potencjalnie występujących wydaje się, że inwestycja nie powinna takich szlaków zakłócać.

Biorąc pod uwagę wytyczne ochrony omawianych siedlisk przyrodniczych oraz racjonalne gospodarowanie na terenie użytkowanym gospodarczo wydaje się, że prace budowlane w zaplanowanym miejscu nie wywrą znaczących negatywnych zmian w środowisku i krajobrazie. Nadmienić jednocześnie należy, że przebudowa omawianej drogi na dłuższy czas zaspokoi zapotrzebowanie gospodarki leśnej na tego typu inwestycje, ograniczając kolejne ingerencje w środowisko.

6. Podsumowanie przewidywanych oddziaływań.

Negatywne oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko przyrodnicze z całą pewnością ogranicza fakt jej lokalizacji w miejscu istniejącej i użytkowanej drogi leśnej. Charakter wpływu człowieka na istniejące tu ekosystemy w trakcie eksploatacji drogi nie powinien ulec zmianie w stosunku do sytuacji obecnej. Położenie planowanej inwestycji na terenach chronionych Chmielnicko-Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wymusza formy działań uwzględniające wymogi ochronne takiej formy ochrony, natomiast zaplanowane prace budowlane nie powinny tych wymogów naruszać.

Działania generujące największe zmiany w środowisku związane będą z wycinką drzew i krzewów, składowaniem materiałów budowlanych, parkowaniem ciężkiego sprzętu, hałasem i dojazdami w strefę budowy.

Potencjalnie prowadzone wycinki drzew, ograniczone do niezbędnego minimum nie powinny wpłynąć w istotnym stopniu na krajobraz, charakter przyrodniczy siedlisk oraz szlaki migracyjne zwierząt. Inwestycja nie powinna wywrzeć również negatywnego wpływu na środowisko glebowe i wodne. Tym samym w wyniku realizacji inwestycji nie przewiduje się istotnego negatywnego wpływu na krajobraz i przyrodę nieożywioną. Wydaje się również że nienaruszona zostanie różnorodność biologiczna tego terenu.

7. Zalecenia minimalizujące niekorzystne oddziaływanie inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Zalecenia minimalizujące potencjalnie niekorzystne dla środowiska przyrodniczego oddziaływania inwestycji, sprowadzić można do następujących:

- ✓ Przy planowaniu miejsc postojowych i składowania materiałów budowlanych minimalizować w miarę możliwości przeznaczaną na te działania powierzchnię terenu z uwagi na ryzyko niszczenia siedlisk przyrodniczych. Miejsca takie można wyznaczać w obrębie istniejących dróg leśnych, będących odgałęzieniami właściwej inwestycji. Z funkcji takiej należy wyłączyć fragment drogi leśnej biegnącej w oddziale 297 w pobliżu śródleśnego oczka wodnego.
- ✓ Ograniczyć wycinkę drzew do niezbędnego minimum i przeprowadzać takie zabiegi poza sezonem lęgowym ptaków, czyli od jesieni (15 października) do początku marca.
- ✓ Dostosować termin i godziny prac do okresu rozrodu i bytowania dziko występujących zwierząt, prace przeprowadzać w godzinach dziennych (6⁰⁰-22⁰⁰).
- ✓ Nie dopuszczać do skażenia terenu materiałami eksploatacyjnymi maszyn i odpadami budowlanymi.
- ✓ Ostrożnie postępować z potencjalnymi źródłami ognia ze względu na zwartość kompleksu leśnego i potencjalne ryzyko szybkiego rozprzestrzeniania się ognia.
- ✓ Po zakończeniu prac uporządkować teren budowy.

Wdrażając działania minimalizujące potencjalnie negatywne oddziaływania inwestycji na środowisko przyrodnicze nie dostrzega się przeciwwskazań przyrodniczych dla zrealizowania przedmiotowej inwestycji.

Grzegorz Skubera
mgr biologii